UCHWAŁA NR LX/401/2024
RADY POWIATU NAKIELSKIEGO

z dnia 31 stycznia 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie nakielskim na lata 2024-2030"

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 i Dz. U. z 2023 r. poz. 289 i poz. 535) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie nakielskim na lata 2024-2030" stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Nakielskiego.

§ 3. Traci moc uchwała nr XXV/197/2020 Rady Powiatu Nakielskiego z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie nakielskim na lata 2021-2026".

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
ZBIGNIEW SABACIŃSKI

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Celem programu jest rozwój profilaktyki, czyli formy działań zapobiegających zjawisku przemocy domowej, zmiana świadomości społeczeństwa, skuteczna ochrona i pomoc ofiarom przemocy, a przede wszystkim zmiana postaw osób stosujących przemoc domową. Głównym założeniem programu jest redukcja skali zjawiska przemocy domowej, zwiększenie dostępności pomocy i ochrony osób doznających przemocy domowej, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Program stanowi schemat postępowania wobec problemu przemocy domowej na terenie powiatu nakielskiego. Ponadto zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i edukowanie osób stosujących przemoc oraz korygowanie agresywnych postaw i zachowań wśród dorosłych, młodzieży i dzieci.

Przyjęcie programu niezbędne jest z uwagi na dokonaną nowelizację ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozszerzającą krąg osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkania z osobą stosującą przemoc domową oraz wprowadzającą pojęcie „przemocy domowej" w miejsce „przemocy w rodzinie", stąd konieczność aktualizacji i dostosowania terminologii stosowanej w programie. Program zawiera aktualne dane będące w dyspozycji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią i w Szubinie, Prokuratury Rejonowej w Nakle nad Notecią i w Szubinie, Policji, Ośrodków Pomocy Społecznej w Kcyni, Mroczy, Nakle nad Notecią, Sadkach i Szubinie oraz zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy domowej działających na terenie poszczególnych gmin powiatu.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Zbigniew Sabaciński

Załącznik
do Uchwały Nr LX/401/2024
Rady Powiatu Nakielskiego
z dnia 31 stycznia 2024 r.
w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu
przeciwdziałania przemocy domowej oraz
ochrony osób doznających przemocy domowej
w powiecie nakielskim na lata 2024-2030".

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE NAKIELSKIM NA LATA 2024 – 2030

Spis treści

Wstęp 3
1. Charakterystyka przemocy domowej 4
2. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Powiatu Nakielskiego 7
3. Diagnoza zasobów instytucjonalnych w Powiecie Nakielskim 13
4. Analiza SWOT 15
5. Założenia, cele i kierunki działania programu 16
6. Adresaci programu 18
7. Realizatorzy programu 18
8. Monitoring, sprawozdawczość i źródła finansowania 19
9. Podsumowanie i wnioski końcowe 19
Wykaz tabel 21

Wstęp

Do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, wynika to z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zmiany w przepisach, które weszły w życie dnia 22 czerwca 2023r. zostały wprowadzone ustawą z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r., poz. 535). Przepisy zmieniają terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Nowelizacja przepisów ustawy wprowadza rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. wskazuje, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa", jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej. Zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich. Badania empiryczne oraz doświadczenie wskazują, że prawidłowo funkcjonujące środowisko rodzinne jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków.

Jak wynika z Uchwały nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 postanowienia zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej zakładają kontynuację szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, ochronę i pomoc osób doznających przemocy domowej, jak i podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwiększenie profesjonalizmu służb w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

1. Charakterystyka przemocy domowej

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021r., poz. 1249 ze zm.) przemoc określana jest jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z aktualnymi przepisami osobą doznającą przemocy domowej jest:

- małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletni

– wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Osobą doznającą przemocy jest również małoletni będący świadkiem przemocy domowej wobec wyżej wymienionych osób.

Przemoc domowa jest działaniem intencjonalnym, zaplanowanym, ukierunkowanym na wyrządzenie drugiej osobie krzywdy, szkody, cierpienia. Dotyczy również relacji z bliskimi, w której istnieje nierówny układ sił. Dochodzi do wykorzystywania władzy, siły fizycznej, psychicznej, materialnej przez

silniejszego nad słabszym. Skutki przemocy w rodzinie powodują, że ofiary doświadczają szkód na zdrowiu psychicznym i fizycznym. Doświadczenia traumatyczne powodują, że konsekwencje przemocy doświadczane są w przeciągu całego życia. Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w środowisku domowym z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc[1].

Szczególnie istotną rolę w udzielaniu kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy domowej spełniają specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, zwanej dalej „SOW" , w których jest zatrudniona wyspecjalizowana kadra pracownicza mająca duże doświadczenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz wdrażania nowatorskich rozwiązań w zakresie pracy z osobami doznającymi przemocy domowej, jak również z osobami tę przemoc stosującymi. Z usług Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy domowej mogą korzystać osoby dotknięte przemocą i jej skutkami. Pomoc w zakresie interwencyjnym realizowana jest poprzez:

- zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej bez skierowania i bez względu na dochód na okres do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy domowej[2],
- ochronę ofiar przemocy przed osobami stosującymi przemoc,
- udzielenie natychmiastowej pomocy psychologicznej, medycznej i wsparcia,
- wspieranie osoby doznającej przemocy w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej,
- prowadzenie psychoterapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie ofiary przemocy oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobami stosującymi przemoc,
- prowadzenie grup wsparcia i grup edukacyjnych dla ofiar przemocy domowej,
- oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc,
- przeprowadzanie diagnozy sytuacji dzieci i młodzieży oraz udzielanie im wsparcia psychologicznego i pedagogicznego,
- udzielanie konsultacji wychowawczych.

W Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla ofiar przemocy domowej prowadzone są następujące formy pomocy: psychologiczna, socjalna, prawna, medyczna, psychiatryczna, pedagogiczna, bytowa (wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieny osobistej i środki czystości, środki medyczne). Osoby, które zgłaszają się do tego typu placówek, nie ponoszą żadnych opłat związanych z pobytem czy też

[1]Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

[2] § 1.1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.

świadczonymi usługami. Ośrodki te nie podlegają również rejonizacji, dlatego osoby zamieszkujące np. w Warszawie mogą skorzystać z takiej pomocy w dowolnym SOW na terenie kraju.

Interwencja kryzysowa natomiast stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej[3]. W celu uzyskania pomocy w sytuacji kryzysowej na terenie Powiatu Nakielskiego funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, w którym świadczona jest pomoc psychologa, radcy prawnego oraz terapeuty. Punkt jest jednostką realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej należące do zadań własnych powiatu. Pomoc udzielana jest wszystkim osobom bez względu na dochód. **Psycholog** w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej udziela wsparcia psychologicznego w momencie kryzysu i wystąpienia nagłych problemów i okoliczności, z którymi klient nie potrafi sam sobie poradzić. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie. **Radca prawny** w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej udziela porad w zakresie prawa spadkowego, rodzinnego, prawa pracy i innych. **Terapeuta** prowadzi terapię indywidualną lub rodzinną po wcześniejszym umówieniu, której celem jest rozwiązanie problemów i konfliktów w rodzinie oraz odbudowa więzi między jej członkami. Cykl spotkań polega na odnalezieniu źródła kryzysu oraz sposobów na jego pokonanie.

Tabela 1. Informacja o ilości udzielonych porad w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Nakle nad Notecią w latach 2020 – 2022.

Rok	Porady udzielone przez psychologa	Porady udzielone przez radcę prawnego	Terapia rodzinna
2020	245	264	1095
2021	100	142	786
2022	151	140	1067

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią.

[3]Art. 47 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.)

2. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Powiatu Nakielskiego

Przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Powiat Nakielski realizując zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej podejmuje kompleksowe działania w zakresie profilaktyki przemocy, udzielania pomocy ofiarom oraz działania skierowane do osób stosujących przemoc. Diagnoza zjawiska przemocy domowej występującej na terenie powiatu nakielskiego została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią i w Szubinie, Prokuratury Rejonowej w Nakle nad Notecią i w Szubinie, Policji, Ośrodków Pomocy Społecznej działających na terenie poszczególnych gmin powiatu oraz Zespołów Interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gmin powiatu.

Jak wynika z poniższych danych liczba osób dorosłych skazanych prawomocnie za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego spada rok do roku w obszarze właściwości Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią, a wzrasta w obszarze właściwości Sądu Rejonowego w Szubinie.

Tabela 2. Dane statystyczne Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią i Szubinie w zakresie przemocy w rodzinie w latach 2020 – 2022.

Lp.	Jednostka	Wyszczególnienie	2020r.		2021r.		2022r.	
			ogółem	w tym mężczyźni	ogółem	w tym mężczyźni	Ogółem	w tym mężczyźni
1.	Sąd Rejonowy w Nakle nad Notecią	Liczba dorosłych skazanych prawomocnie za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według rodzajów przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – art. 206 – art. 211 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny (tj. Dz.U. 2022r., poz. 1138 ze zm.)	**121**	**103**	**116**	**111**	**78**	**73**
		- w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	26	22	29	28	21	17
		- uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego – art. 209 Kk	93	91	87	83	57	56
2.	Sąd Rejonowy w Szubinie	Liczba dorosłych skazanych prawomocnie za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według rodzajów przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – art. 206 – art. 211 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny (tj. Dz.U. 2022r., poz. 1138 ze zm.)	**86**	**85**	**101**	**97**	**110**	**109**
		- w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	18	18	23	20	22	22
		- uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego – art. 209 Kk	68	67	78	77	88	87

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią i Szubinie.

Na podstawie danych uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Nakle nad Notecią można zaobserwować spadek liczby spraw dotyczących przemocy domowej wobec dorosłych i małoletnich, natomiast dane Prokuratury Rejonowej w Szubinie wskazują na spadek liczby spraw w odniesieniu do roku 2021 i wzrost w roku 2022.

Tabela 3. Dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Nakle nad Notecią i Szubinie w zakresie przemocy w rodzinie w latach 2020 – 2022.

Lp.	Wyszczególnienie	Prokuratura Rejonowa w Nakle nad Notecią			Prokuratura Rejonowa w Szubinie		
		2020r.	2021r.	2022r.	2020r.	2021r.	2022r.
1.	Liczba zarejestrowanych spraw dotyczących przemocy domowej w rodzinie wobec dorosłych i małoletnich	**99**	**88**	**58**	**85**	**52**	**64**
2.	Liczba stwierdzonych przestępstw w zakończonych postępowaniach przygotowawczych przeciwko rodzinie i opiece - art. 206 - art. 211 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny(tj. Dz.U. 2022r., poz. 1138)	80	82	55	36	22	33
	• w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	80	29	55	21	12	24

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Prokuratury Rejonowej w Nakle nad Notecią i Szubinie.

Z analizy danych Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią wynika, że problem przemocy domowej na terenie powiatu nakielskiego występuje częściej na wsi niż w mieście (w poprzednich latach 2017 – 2019 częściej problem przemocy występował w mieście). Z poniższych danych wynika, że głównie ofiarami przemocy są kobiety, a przeważająca liczba osób podejrzewanych o przemoc to mężczyźni (2020 – 86,88%, 2021 – 88,66%, 2022 – 89,61%).

Statystyki potwierdzają, że w większej liczbie przypadków stosowania przemocy sprawcy znajdowali się pod wpływem alkoholu, a zatem jego nadużywanie można powiązać z wyzwalaniem agresji. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych. Jednym z elementów, który może pokazywać skalę zjawiska przemocy jest liczba „Niebieskich Kart".

Tabela 4. Działania podjęte przez Policję w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2020 – 2022.

Lp.	Wyszczególnienie	2020r.	2021r.	2022r.
1.	**Liczba interwencji domowych ogółem**	**1766**	**1354**	**849**
2.	**Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta"**	**277**	**192**	**151**
	• w tym wszczynających procedurę	192	142	122
	• w tym dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury	85	50	29
3.	**Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta" według miejsca zamieszkania rodziny**	**277**	**192**	**151**
	• miasto	139	81	66
	• wieś	138	111	85
4.	**Ogólna liczba ofiar przemocy**	**326**	**228**	**185**
	• w tym kobiet	233	165	130
	• w tym mężczyzn	52	28	17
	• w tym małoletnich	41	35	38
5.	**Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc**	**282**	**194**	**154**
	• w tym kobiet	37	21	15
	• w tym mężczyzn	245	172	138
	• w tym nieletnich	0	1	1
6.	**Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu**	**222**	**136**	**111**
	• w tym kobiet	26	11	4
	• w tym mężczyzn	196	125	106
	• w tym nieletnich	0	0	1
7.	**Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu** (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	**5**	**0**	**6**
8.	**Ogólna liczba zatrzymanych osób podejrzewanych o przemoc**	**153**	**119**	**96**
	• w tym kobiet	8	9	5
	• w tym mężczyzn	145	110	91
	• w tym nieletnich	0	0	0
9.	**Liczba postępowań przygotowawczych z art. 207 Kk**			
	• wszczętych	109	80	70

	• stwierdzonych	41	48	35
	• zakończonych	95	93	69

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej jednym z zadań własnych gmin jest tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych, które działają na rzecz kompleksowego rozwiązywania problemu przemocy domowej. Zespoły Interdyscyplinarne zajmują się zbieraniem informacji na temat skali zjawiska przemocy domowej, a także całościowym diagnozowaniem sytuacji w tym aspekcie. Na terenie powiatu nakielskiego działa pięć zespołów interdyscyplinarnych przy gminnych ośrodkach pomocy społecznej, tj. w Kcyni, Mroczy, Nakle nad Notecią, Sadkach i Szubinie. Zespół Interdyscyplinarny jest tu rozumiany jako grupa specjalistów współpracujących ze sobą w sposób skoordynowany w celu skutecznego reagowania na informacje o przemocy domowej. Zespoły interdyscyplinarne stanowią obecnie element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, na który składa się również obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia. Obecnie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią aktywnie uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej w Nakle nad Notecią.

Tabela 5. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia z powodu przemocy w rodzinie w latach 2020 – 2022.

Wyszczególnienie		2020r.	2021r.	2022r.
Gmina Kcynia	**liczba rodzin**	52	33	30
	liczba osób w rodzinach	136	76	72
Gmina Mrocza	**liczba rodzin**	45	20	27
	liczba osób w rodzinach	108	54	72
Gmina Nakło nad Notecią	**liczba rodzin**	90	92	70
	liczba osób w rodzinach	130	200	159
Gmina Sadki	**liczba rodzin**	26	18	16
	liczba osób w rodzinach	95	66	62
Gmina Szubin	**liczba rodzin**	45	43	31
	liczba osób w rodzinach	206	143	131

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji gminy Kcynia, Mrocza, Nakło nad Notecią, Sadki i Szubin.

Tabela 6. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (zespoły interdyscyplinarne, grupy robocze).

Rodzaj działania	Wskaźnik			Gmina Kcynia		Gmina Mrocza		Gmina Nakło nad Notecią		Gmina Sadki		Gmina Szubin	
				2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych	Liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Liczba posiedzeń zespołów			4	4	4	3	4	4	3	4	4	4
	Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych	Ogółem		76	72	47	50	200	159	48	62	0	0
		w tym kobiety	Ogółem	32	28	20	23	76	69	22	18	0	0
			w tym niepełnosprawne	2	2	2	3	1	3	3	2	0	0
			w tym starsze	0	0	3	4	11	4	3	0	0	0
		w tym mężczyźni	Ogółem	32	30	19	22	93	68	20	24	0	0
			w tym niepełnosprawni	2	0	0	0	1	0	1	2	0	0
			w tym starsi	0	0	1	1	2	0	3	0	0	0
		w tym dzieci	Ogółem	12	14	4	5	31	22	27	20	0	0
			w tym niepełnosprawne	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
	Liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych			47	36	20	27	92	70	18	16	0	0
	Liczba utworzonych grup roboczych			33	30	20	22	74	58	18	17	43	31
	Liczba posiedzeń grup			110	106	35	37	212	192	21	19	115	88
	Liczba osób objętych pomocą grup roboczych	Ogółem		76	72	47	50	200	159	48	62	143	131
		w tym kobiety	Ogółem	32	28	20	23	76	69	22	18	57	61
			w tym niepełnosprawne	2	2	2	3	1	3	3	2	4	4
			w tym starsze	9	3	3	4	11	4	3	0	5	4
		w tym mężczyźni	Ogółem	32	30	19	22	93	68	20	24	31	29
			w tym niepełnosprawni	2	0	0	0	1	0	1	2	3	2
			w tym starsi	6	2	1	1	2	0	3	0	7	5
		w tym dzieci	Ogółem	12	14	4	5	31	22	27	20	55	41
			w tym niepełnosprawne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych			33	30	20	27	92	70	18	16	43	31

Źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z Kcyni, Mroczy, Nakła nad Notecią, Sadek i Szubina.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią jest realizatorem Programu Odziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie. Zmiany w przepisach, które weszły w życie dnia 22 czerwca 2023r. zmieniają terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zastąpiono pojęciem przemocy domowej. W związku z nowelizacją przepisów ustawy nazwa ww. Programu została zmieniona na Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową. Działania podejmowane w ramach wskazanego programu ukierunkowane są na pracę z osobami stosującymi przemoc. Ponadto wpisują się w oferowaną pomoc ofiarom, które oczekują zmiany zachowania sprawcy przemocy. Sprawca rzadko przyjmuje do świadomości istotę i konsekwencje swoich czynów. Uczestnicy programu to osoby nieradzące sobie z kontrolowaniem i opanowaniem własnych negatywnych emocji, wskazane przez jednostki pomocy społecznej w związku z posiadaniem niebieskiej karty lub orzeczenia sądowego obligującego do uczestnictwa w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych. Celem programu jest między innymi:

- redukcja zachowań agresywnych,
- powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym jej stosowaniem,
- kształtowanie postawy partnerstwa oraz szacunku wobec drugiej osoby,
- nauka nowych sposobów rozwiązywania problemów i konfliktów,
- trening umiejętności społecznych,
- kształtowanie odpowiedzialności za popełnione czyny,
- zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy,
- uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Tabela 7. Zestawienie danych dotyczących Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w latach 2017 – 2022.

Rok, w którym realizowany był Program	Liczba osób, które zgłosiły się do uczestnictwa w Programie	Liczba osób, które uczestniczyły w Programie	Liczba osób, które ukończyły Program
2017r.	15	10	8
2018r.	16	8	7
2019r.	13	6	6
2020r.	12	5	3
2021r.	12	5	4
2022r.	12	5	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Nakło nad Notecią.

Zakłada się kontynuację Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową w następnych latach przy ścisłej współpracy instytucji zajmujących się problemem przemocy domowej, w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią i Szubinie, Prokuratury Rejonowej w Nakle nad Notecią i Szubinie, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Nakle nad Notecią i Szubinie, Zespołów Interdyscyplinarnych do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kcyni, Mroczy, Nakle nad Notecią, Sadkach i Szubinie oraz Ośrodków Pomocy Społecznej z gmin powiatu nakielskiego.

Ideą systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest kompleksowa i skoordynowana działalność ukierunkowana na zdiagnozowanie przyczyn i zniwelowanie skutków występowania przemocy.

3. Diagnoza zasobów instytucjonalnych w Powiecie Nakielskim

Zadania realizowane przez Powiat Nakielski w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej obejmują wielopłaszczyznową współpracę jednostek, w skład których wchodzą:

1) **Sąd Rejonowy w Nakle nad Notecią i Szubinie,** który rozpatruje sprawy z zakresu prawa karnego, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego z wyjątkiem spraw zastrzeżonych dla sądów wojewódzkich.
2) **Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nakle nad Notecią i Szubinie**, gdzie kuratorzy sądowi będący funkcjonariuszami publicznym[4] realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu.
3) **Prokuratura Rejonowa w Nakle nad Notecią i Szubinie** jako organ ochrony prawnej – organ ścigania, do podstawowych zadań którego należy zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy przed sądami powszechnymi[5].
4) **Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią,** do zadań której należy m. in. ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń.
5) **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią,** które wykonuje zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej, w szczególności zadania dotyczące prowadzenia specjalistycznego poradnictwa, udzielania informacji o prawach i uprawnieniach, pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, tworzenia i wdrażania programów z zakresu pomocy społecznej oraz realizacji zadań z nich wynikających, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego

[4]Art. 115 § 13 pkt 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2022r., poz. 1138 ze zm.)
[5]Art. 24 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016r. Prawo o prokuraturze (tj. Dz.U. z 2023r., poz.1360)

wsparcia[6]. Ponadto w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców (w tym z powodu przemocy domowej) powiat organizuje pieczę zastępczą[7].

6) **Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nakle nad Notecią,** która udziela pomocy psychologicznej i pedagogicznej dzieciom i młodzieży oraz rodzicom, w szczególności w formie indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, terapii rodziny, grup wsparcia, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji oraz działalności informacyjno-szkoleniowej.
7) **Punkt Interwencji Kryzysowej w Nakle nad Notecią**, którego działalność polega na udzielaniu specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb również poradnictwa prawnego i terapii grupowej lub indywidualnej.
8) **Ośrodki Pomocy Społecznej w Kcyni, Mroczy, Nakle nad Notecią, Sadkach i Szubinie,** które wykonują gminne zadania z zakresu pomocy społecznej polegające na pracy socjalnej, przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków, opracowaniu i realizacji projektów socjalnych i programów pomocy społecznej[8].
9) **Zespoły Interdyscyplinarne do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kcyni, Mroczy, Nakle nad Notecią, Sadkach i Szubinie,** które mają za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy domowej oraz podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą.
10) **Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kcyni, Mroczy, Nakle nad Notecią, Sadkach i Szubinie**, do zadań których należy między innymi inicjowanie działań w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu, a także prowadzenie profilaktycznych działań informacyjno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.
11) **Szpital w Nakle nad Notecią i Szubinie, zakłady opieki zdrowotnej i punkty medyczne na terenie powiatu (w tym Poradnia Leczenia Uzależnień),** które udzielają pomocy medycznej, także w przypadku występowania u pacjenta sygnałów świadczących o występowaniu przemocy domowej oraz informowanie o możliwości uzyskania pomocy, wystawianie zaświadczenia o stwierdzonych obrażeniach i podjętym leczeniu.
12) **Straż Miejska w Nakle nad Notecią**, do zadań której należy m.in. ochrona spokoju i porządku publicznego, współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

[6]Art. 19 i 20 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.)
[7]Art. 32 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2023r., poz. 1426 ze zm.)
[8]Art. 17 i 18 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.)

13) ***Placówki edukacyjne (oświatowe)***, gdzie obok zadań edukacyjnych zasadne jest wspieranie rodziców poprzez prowadzenie działań z zakresu komunikacji interpersonalnej pomiędzy dziećmi a rodzicami, profilaktyki uzależnień, kształtowania umiejętności wychowawczych, a także zadania z przystosowania społecznego.
14) ***Organizacje pozarządowe***, których sfera zadań publicznych obejmuje między innymi zadania w zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób; wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa[9].
15) ***Kościół i inne związki wyznaniowe*** poprzez kształtowanie postaw prorodzinnych, wspieranie rodziny w sytuacjach kryzysowych.
16) ***Środki masowego przekazu*** poprzez dotarcie z informacją do jak najszerszej grupy adresatów, promowanie właściwych wzorów zachowania społecznego wolnych od agresji i przemocy, promowanie powiatowych kampanii i akcji o charakterze profilaktycznym.

4. Analiza SWOT

Tabela 8. Analiza SWOT dla zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu nakielskiego.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• nieodpłatna pomoc prawna, psychologiczna i terapeutyczna, również bez względu na dochód rodziny, • specjalistyczna kadra służb społecznych, • realizacja lokalnych programów i akcji profilaktyczno-edukacyjnych, • rozwinięta sieć instytucji, • zainteresowanie problemami rodziny i zjawiska przemocy domowej władz samorządowych, • świadomość rangi problemów społecznych w obszarze zjawiska przemocy domowej, • otwartość na nowe rozwiązania.	• zbyt późne zdiagnozowanie problemu przemocy domowej, • rosnąca biurokracja, • mała liczba specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, • brak ośrodków wsparcia, • niewystarczający przepływ informacji pomiędzy instytucjami, • niewystarczająca profilaktyka i brak intensywnej terapii we wczesnych fazach uzależnień w tym dzieci i młodzieży, • niewystarczająca oferta profilaktyczna i terapeutyczna dla osób doznających przemocy domowej.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• akty prawne, • zaangażowanie mediów, • współpraca z organizacjami pozarządowymi, Kościołami i związkami wyznaniowymi, • wzrost świadomości społecznej, • ulepszenie procedur, • środki zapobiegawcze stosowane przez wymiar sprawiedliwości i organy ścigania,	• narastający problem uzależnień wśród dzieci, młodzieży i dorosłych (w tym nowe formy uzależnień), • zatracanie rodzinnych wartości (pogłębiający się kryzys rodziny) oraz degradacja relacji rodzinnych, • ubożenie społeczeństwa (w tym dziedziczenie ubóstwa) powodujące nierówne szanse rozwoju dzieci i młodzieży,

[9]Art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2023r., poz. 571)

• promocja działań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej, • intensyfikacja programów profilaktycznych i edukacyjnych, • powołanie zespołów interdyscyplinarnych, • możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, • dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, • realizacja programu wspierania rodziny.	• rozwarstwienie społeczne i wzrastająca liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, • bierność świadków oraz rodzin dotkniętych problemem przemocy (ukrywanie problemu przemocy), • niska świadomość społeczeństwa oraz silnie utrwalone mity i stereotypy, • zmieniające się procedury i uwarunkowania prawne oraz wydłużony tryb postępowania, • napływ negatywnych wzorców z zewnątrz, • rosnące zjawisko demoralizacji wśród dzieci i młodzieży.

Źródło: Opracowanie własne.

5. Założenia, cele i kierunki działania programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:
   - obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej:
   - obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową:
   - obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.
4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:
   - obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej[10].

Po dokonaniu diagnozy zjawiska przemocy domowej określono główne obszary problemowe, wyznaczono szczegółowe cele i kierunki działania programu na terenie powiatu nakielskiego.

[10]Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Tabela 9. Obszary, cele i kierunki działania programu.

CEL GŁÓWNY: ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ ZMNIEJSZENIE SKALI TEGO ZJAWISKA NA TERENIE POWIATU NAKIELSKIEGO		
Obszar działania	**Cel szczegółowy**	**Kierunek działania**
Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.	Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	• poszerzanie wiedzy społeczeństwa lokalnego na temat zjawiska przemocy domowej (w tym w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej), • podniesienie świadomości społecznej w zakresie postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy domowej (obalanie mitów i stereotypów), • opracowywanie i realizacja programów, akcji i innych przedsięwzięć mających na celu promowanie i wdrożenie działań profilaktyczno-edukacyjnych, udział w kampaniach społecznych mających na celu ograniczenie zjawiska przemocy domowej (w tym w środkach masowego przekazu) oraz promowanie właściwych postaw społecznych wolnych od przemocy.
Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej.	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.	• upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, • opracowywanie i realizacja programów, przedsięwzięć i zajęć edukacyjnych skierowanych do osób dotkniętych przemocą domową, udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.
Oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową.	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.	• tworzenie i rozszerzanie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, • reagowanie i interweniowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej (w tym stosowanie procedury „Niebieskie Karty", zapobieganie kontaktu na linii sprawca przemocy – ofiara), • opracowywanie i realizacja programów wobec osób stosujących przemoc domową zmierzających do zaprzestania przemocy domowej (w tym oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych).
Zintegrowana polityka społeczna i rozwój zasobów społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.	Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez integrowanie polityki społecznej i rozwój zasobów społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.	• doskonalenie zintegrowanego systemu współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, • rozwój infrastruktury społecznej w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, • podnoszenie kompetencji służb społecznych i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Uchwały nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, pomaganie osobom doznającym przemocy domowej, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

6. Adresaci Programu

Program jest skierowany do:

- ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

7. Realizatorzy Programu

Program będzie realizowany długofalowo przez jednostki samorządu terytorialnego przy współpracy z organami administracji publicznej, instytucjami pomocowymi, służbami i organizacjami pozarządowymi, w tym przez:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią,
- Ośrodki Pomocy Społecznej w Kcyni, Mroczy, Nakle nad Notecią, Sadkach i Szubinie,
- Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Kcyni, Mroczy, Nakle nad Notecią, Sadkach i Szubinie,
- Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kcyni, Mroczy, Nakle nad Notecią, Sadkach i Szubinie,
- Sąd Rejonowy w Nakle nad Notecią i Szubinie,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nakle nad Notecią i Szubinie,
- Prokuraturę Rejonową w Nakle nad Notecią i Szubinie,
- Komendę Powiatową Policji w Nakle nad Notecią,
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Nakle nad Notecią.

8. Monitoring, sprawozdawczość i źródła finansowania

Monitoring i ewaluacja zapisów programowych polega na ocenie realizowanych działań programowych. W przypadku zmian regulacji prawnych lub zmian sytuacji społecznej nastąpi modyfikacja przyjętych kierunków działań oraz założeń programowych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią będzie odpowiedzialne za monitorowanie programu, które odbywać się będzie w oparciu o wskaźniki realizacji projektu i sprawozdawczość jednostek samorządu terytorialnego oraz innych organów, instytucji, służb i podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Program będzie podlegał ewaluacji w oparciu o dane zebrane podczas monitoringu przeprowadzonego na podstawie informacji z jednostek współuczestniczących w realizacji programu. Ewaluacja programu powinna dostarczyć odpowiedzi jaka jest trafność, skuteczność i efektywność programu. Realizacja programu zależeć będzie od współpracy z organami, instytucjami, służbami i organizacjami pozarządowymi na terenie powiatu nakielskiego.

Program będzie finansowany z:

- budżetu państwa,
- budżetu powiatu.

9. Podsumowanie i wnioski końcowe.

Podstawowym zadaniem realizacji Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie nakielskim na lata 2024 – 2030 jest zwiększenie skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym np. rozwój programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących[11].

Podstawowym założeniem Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, jednakże jest to proces czasochłonny, wymagający wysiłku, nakładów finansowych i zaangażowania wszystkich służb, a także zmiany świadomości społecznej. Wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej wpływa nie tylko na większą świadomość praw i możliwości skorzystania z pomocy przez osoby doznające przemocy domowej, ale również na uwierzytelnienie „świadków" przemocy na konieczność reagowania na akty przemocy.

Zmiany w ustawie z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, które weszły w życie dnia 22 czerwca 2023r. wprowadzają do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej.

[11]Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Wykaz tabel:

Tabela 1. Informacja o ilości udzielonych porad w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Nakle nad Notecią w latach 2020 – 2022 6

Tabela 2. Dane statystyczne Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią i Szubinie w zakresie przemocy w rodzinie w latach 2020 – 2022 7

Tabela 3. Dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Nakle nad Notecią i Szubinie w zakresie przemocy w rodzinie w latach 2020 – 2022 8

Tabela 4. Działania podjęte przez Policję w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2020 – 2022 9

Tabela 5. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia z powodu przemocy w rodzinie w latach 2020 – 2022 10

Tabela 6. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (zespoły interdyscyplinarne, grupy robocze) 11

Tabela 7. Zestawienie danych dotyczących Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w latach 2017 – 2022 12

Tabela 8. Analiza SWOT dla zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu nakielskiego 15

Tabela 9. Obszary, cele i kierunki działania programu 17